

1. ΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΩΝ...

Μέσο: Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/04/2022

Σελίδα: 1

ΜΙΕΤ

**Το Παλιό
Χρηματιστήριο
επιστρέφει
στην ατζέντα
των φιλότεχνων**

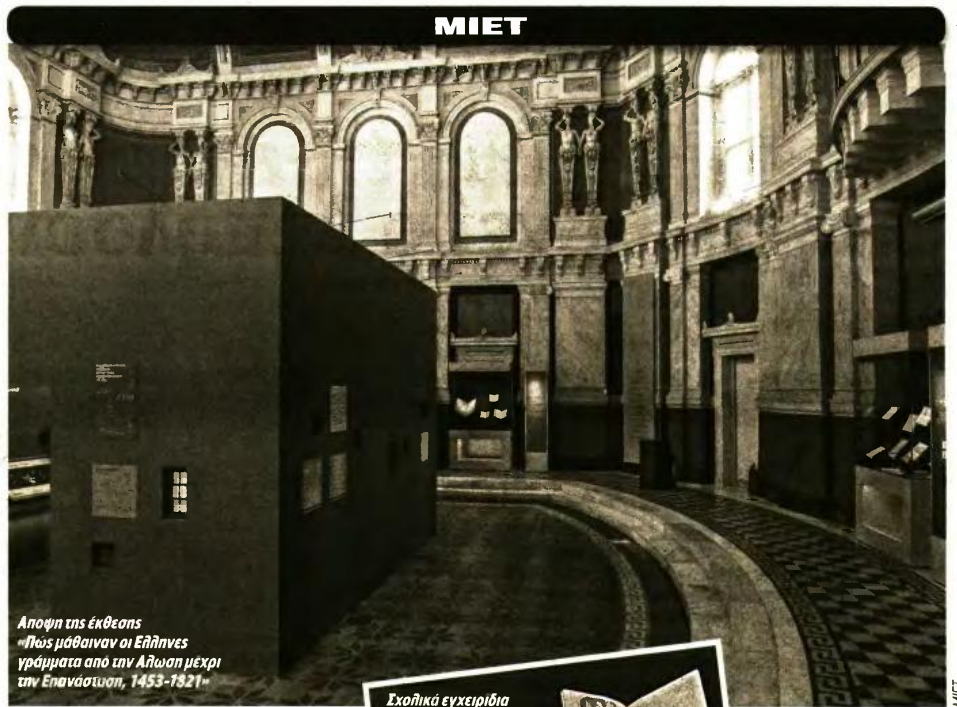
ΣΕΛ. 27

1. ΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΩΝ...

Μέσο: Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/04/2022

Σελίδα: 27

Αποψη της έκθεσης «Πώς μάθαιναν οι Έλληνες γράμματα από την Αλωση μέχρι την Επανάσταση, 1453-1821»

► Της ΠΑΡΗΣ ΣΠΙΝΟΥ

Μία έκθεση του **Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τρα-**

πέζης για όλες τις ηλικίες, που δίνει την ευκαιρία να μάθουμε «Πώς μάθαιναν οι Έλληνες γράμματα από την Αλωση μέχρι την Επανάσταση, 1453-1821» και παράλληλα αποκαλύπτει μια αίθουσα-κόσμημα στην καρδιά της Αθήνας, εκεί που η καρδιά του Χρηματιστηρίου κτυπούσε από το 1891 μέχρι το 1934. Κοιψές «καρυάτιδες» μας κοιτούν απ' ύψους, υπέροχη γύψινη και πλήρην διακόσμηση, ζωγραφική με απομίμηση μαρμάρων αλλά και ανθέμια και νεοκλασικά στοιχεία καλύπτουν από την οροφή ως το δάπεδο το Παλιό Χρηματιστήριο στην οδό Πεσμαζόγλου 1. Κι όμως, η απαξίωση και κακοποίηση του εμβληματικού κτιρίου συντελέστηκε στις τελευταίες δεκαετίες του 20ού αιώνα, όταν εγκαταστάθηκε εκεί το σουπερμάρκετ του συνεταιρισμού υπαλλήλων των τότε κρατικών τραπεζών (Εθνικ-
κής, Κτηματικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης) και όλη η διακόσμηση καλύφθηκε με λευκό χρώμα. Αν κάποιες λεπτομέρειες διασώθηκαν, πάλι δεν ήταν ορατές καθώς κρύβονταν από την ψευδοροφή, τις ραφίερές, τις βιτρίνες του σουπερμάρκετ. Επρεπε να φτάσουμε στο 1990, όταν ο πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθηγητής Ε. Ξανθάκης αντιλήφθηκε τη σημασία του μνημείου και ανέθεσε, κατόπιν διαγωνι-

Με την έκθεση «Πώς μάθαιναν οι Έλληνες γράμματα από την Αλωση μέχρι την Επανάσταση, 1453-1821» επιχειρείται να βγει το ανακαινισμένο κτίριο από την αφάνεια, αλλά και να αξιοποιηθούν οι θησαυροί του Ιστορικού Παλαιογραφικού Αρχείου ώστε να γίνουν προσιτοί στο ευρύ κοινό

σμού, τη μελέτη κι αποκατάστασή του. Λέγεται ότι η συντηρήτρια χρησιμοποιήσε ακόμα και οδοντιατρικό εργαλείο προκειμένου να βγάλει με προσοχή το χρώμα, χωρίς να αλλοιώσει τα διακοσμητικά στοιχεία.

Το ανακαινισμένο κτίριο σήμερα ανήκει στην Εθνική Τράπεζα, ωστόσο ελάχιστες, δευτερεύουσες, εκδηλώσεις έχουν γίνει σ' αυτό την τελευταία 20ετία. Τώρα γίνεται ένα σημαντικό βήμα από το **MIET** να βγάλει το ιστορικό

Παλιό Χρηματιστήριο από την αφάνεια και ένα άνοιγμα του ιδρύματος - που έπειτα από αναταξίσει τελεί υπό μεταβατική διεύθυνση - προς το ευρύ κοινό. «Το **MIET** δεν αφορά μόνο μια επιστημονική ελίτ, πρέπει να απευθύνεται στο ευρύ κοινό, βγάζοντας προς τα έξω με τα ίδια κριτήρια αυστηρότητας στην επιλογή και στην τεκμηρίωση», όπως τονίζει η μεταβατική διεύθυτρια Ασπασία Λούβη.

Έτσι, με την έκθεση «Πώς μάθαιναν οι Έλληνες γράμματα από την Αλωση μέχρι την Επανάσταση» για πρώτη φορά κάνει προσιτούς τους θησαυρούς του Ιστορικού Παλαιογραφικού Αρχείου του, που παρουσιάζονται δίπλα σε σπάνια βιβλία από σημαντικές βιβλιοθήκες (Γεννάδειος, Εθνική Βιβλιοθήκη, Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία, Ωνάσειος κ.ά.) και τα συνδυάζει με σύγχρονες διαδραστικές εφαρμογές.

Οχι μόνο βλέπουμε, αλλά και ξεφυλλίζουμε προεπαναστατικά σχολικά εγχειρίδια, συλλαβίζουμε γνωστές προσευχές, διαβάζουμε «μαθηματάρια», κάτι σαν «λυσάρια», με

αρχαιοελληνικά κείμενα, τις μεταφράσεις τους και σχόλια στα περιθώρια, γράφουμε τ' όνομά μας όπως οι μαθητές της εποχής, εξερευνούμε τον χάρτη των σχολών του ελληνισμού.

«Μέσα στους τέσσερις αιώνες οθωμανικής κυριαρχίας διατηρήθηκε όχι μόνον η γλώσσα, αλλά και η ελληνική παιδεία», επισημαίνει η Ασπασία Λούβη. Για μια ακόμη φορά καταρρίπτεται ο μύθος του «κρυφού σχολείου», που όπως φαίνεται καλλιιεργήθηκε από τον ομώνυμο πίνακα του Ν. Γύζη και από το τραγούδι «Φεγγαράκι μου λαμπρό...», που βασίστηκε σε γαλλική μελωδία του 18ου αιώνα. Υπήρχαν ωστόσο δυο τύποι σχολείων: ένα κατώτερο, το σχολείο των κοινών γραμμάτων και ένα μέσο, το σχολείο των ελληνικών γραμ-

Σχολικά εγχειρίδια

μάτων, το οποίο σε ορισμένες περιπτώσεις πρόσφερε και ανώτερο κύκλο σπουδών. Χιλιάδες ανώνυμοι ιερωμένοι και δάσκαλοι μάθαιναν στους μαθητές τους τα «κολοβογράμματα» ή κατά παραφθορά, «κολλυβογράμματα», δηλαδή γραφή και ανάγνωση στο κοινό σχολείο, συνήθως μετά τη δύση του ηλίου, όταν τελείωναν οι δουλειές. Τον μαθητικό πληθυσμό αποτελούσαν κυρίως αγόρια, αν κι αναφέρονται και περιπτώσεις

κοριτσιών. Στις μεγάλες σχολές έδρασαν σπουδαίες μορφές της εκπαίδευσης που αναγέννησαν την πνευματική ζωή. Με την αδιάλειπτη παρουσία της Εκκλησίας, την ισχυρή κληρονομιά του Βυζαντίου και τις ιδέες του Διαφωτισμού, σταδιακά η παιδεία, έθρεψε την ιδέα του αγώνα για την ελευθερία.

● **INFO:** Παλιό Χρηματιστήριο, Πεσμαζόγλου 1. Από 13 Απριλίου έως 30 Ιουνίου. Καθημερινά 10.00-18.00.

Σχολικές/ομαδικές επισκέψεις και ξεναγήσεις κατόπιν συνεννόησης: info@miet.gr. Γενικός συντονισμός έκθεσης: Ασπασία Λούβη. Σύμβουλοι: Χρύσα Μαυτέζου, Πασχάλης Κιτρομηλίδης. Επιστημονική επιμέλεια - τεκμηρίωση - κείμενα: Ικαρος Μαντούβαλος, Αγαμέμνων Τσελίκας, Χριστίνα Κόσσυβα. Μουσειολογική μελέτη: Ελια Βλάχου. Μουσειογραφική μελέτη και εφαρμογή: Σπύρος Νάσσινας. Ψηφιακές εφαρμογές: 2monochannels - Γιώργος Λαμπρόπουλος.

Το Παλιό Χρηματιστήριο επιστρέφει στον χάρτη της πόλης